

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

*UREDA ZA VETERINARSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2019. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

**UREDA ZA VETERINARSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2019. GODINU**

Broj: 03-16-1-725/20

Sarajevo, srpanj 2020. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	5
MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	5
MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	7
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	9
1. KRITERIJI	9
2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	10
3.1 Ustrojstvo i rukovođenje	10
3.2 Finacijsko upravljanje i kontrola	11
4. PRORAČUN	11
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	12
5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	12
5.1.1 Ugovori o djelu	12
5.3 Bilanca stanja	13
5.3.1 Popis sredstava i obveza	14
5.4 Pregled dinamike upošljavanja	14
6. JAVNE NABAVE.....	15
7. OSTALO	15
7.1 Novčane donacije	15
7.2 IT sustav	16
8. KOMENTARI	17
PRIVICI	17

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured)** koja obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2019. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća **Ureda** prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2019. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o **Uredu** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo **Ureda** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblazanje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljeni na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća **Ureda** za 2019. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije **Ureda** za 2019. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o **Uredu** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Ured nije uskladio Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu s važećim odlukama Vijeća ministara BiH (točka 3.1. Izvješća);*
- *Ured je nastavio s praksom netransparentnog angažmana osoba temeljem ugovora o djelu (točka 5.1.1. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo **Ureda** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Ureda**, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji

reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 17.07.2020. godine

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2019. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o financiranju institucija BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Ureda za 2018. godinu, sačinio Izvješće o finansijskoj reviziji te izrazio pozitivno mišljenje na finansijska izvješća Ureda i pozitivno mišljenje na usklađenost poslovanja, uz skretanje pozornosti na neusklađenost Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu s važećim odlukama Vijeća ministara BiH te netransparentno i učestalo angažiranje osoba putem ugovora o radu na određeno vrijeme bez provođenja natječajne procedure. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih slabosti.

Ured je postupio sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i izvijestio nas o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u cilju nadilaženja nepravilnosti identificiranih u Izvješću o obavljenoj reviziji za 2018. godinu.

Uvidom u poduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

Ocjena realizacije preporuka	Realizirana	Realizacija u tijeku	Nerealizirana
Ured još uvijek nije usuglasio Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu s Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH i Odlukom o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja organa uprave BiH.			
Ured je pribavio suglasnost Vijeća ministara BiH te u rujnu 2019. godine donio Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja službenih specijaliziranih vozila.			
Ured je nastavio s praksom angažmana osoba temeljem ugovora o djelu na poslovima istim ili sličnim predviđenim sistematizacijom radnih mjesta.			

Nije izvršeno prilagođavanje kako bi ADNAOMIS sustav (sustav za praćenje bolesti životinja) mogao preuzimati podatke od AIMCS sustava (sustav za identifikaciju i kontrolu kretanja životinja).			
Nisu osigurana sredstva za provođenje nultog popisa koji je preduvjet za potpuno korištenje AIMCS sustava.			

Realizaciju preporuke koja se odnosi na unapređenje procesa planiranja proračuna na pozicijama troškova materijala i ugovorenih usluga nije bilo moguće ocijeniti, s obzirom na okolnosti privremenog financiranja tijekom čitave 2019. godine.

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Ured je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH i Odluci o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH, unutarnju reviziju u Uredu bi trebalo obavljati Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Utvrđeno je kako u 2019. godini Jedinica unutarnje revizije Ministarstva nije niti planirala niti obavljala unutarnju reviziju u Uredu.

3.1 Ustrojstvo i rukovođenje

Rukovodstvo Ureda čine direktor, zamjenik direktora i tajnik Ureda koje je 04.10.2016. godine imenovalo Vijeće ministara BiH na razdoblje od četiri godine.

Ured još uvijek nije uskladio Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu s Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH i Odlukom o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustrojstva organa uprave BiH. Naime, institucije Vijeća ministara BiH su bile u obvezi da do kraja travnja 2014. godine usklade pravilnike o unutarnjem ustrojstvu s navedenim odlukama.

Ured je, putem resornog ministarstva, proslijedio Prijedlog pravilnika nadležnim institucijama radi pribavljanja potrebnih mišljenja. Pribavljena su mišljenja Ureda za zakonodavstvo BiH i Ministarstva pravde BiH. Nakon što se dobije mišljenje Ministarstva financija i trezora BiH, Prijedlog pravilnika se, sukladno proceduri, planira dostaviti Vijeću ministara BiH. Prijedlog pravilnika je dostavljen Ministarstvu financija i trezora BiH 25.03.2019. godine.

PREPORUKA 1

Ured je obavezan uskladiti Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu s Odlukom o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustrojstva tijela uprave BiH i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH.

3.2 Financijsko upravljanje i kontrola

Ured je u značajnoj mjeri implementirao sustav financijskog upravljanja sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH i podzakonskim aktima. Pored zakonskih i podzakonskih akata koje u svom radu primjenjuje, Ured je, u cilju uspostave odgovarajućeg sustava unutarnjih kontrola, usvojio veći broj unutarnjih akata koji se odnose na realizaciju određenih kategorija rashoda, naplatu prihoda, blagajničko poslovanje i druge. Ured je dokumentirao i mapirao ključne poslovne procese, utvrdio i procijenio rizike koji mogu utjecati na realizaciju ciljeva te uspostavio registar rizika. Također, Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH dostavljeno je Godišnje izvješće o financijskom upravljanju i kontroli za 2019. godinu.

Međutim, utvrđeno je kako registar rizika nije ažuriran tijekom godine te kako nije uspostavljen sustav izvješćivanja rukovoditelja institucije o najznačajnijim rizicima. U Godišnjem izvješću nisu navedene mjere koje se planiraju poduzeti na daljnjem razvoju financijskog upravljanja i kontrole.

PREPORUKA 2

Potrebno je unaprijediti sustav financijskog upravljanja i kontrole vezano za ažuriranje registra rizika te uspostaviti sustav izvješćivanja za praćenje najznačajnijih rizika.

4. PRORAČUN

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2019. godinu¹, Uredu su odobrena sredstva u iznosu od 5.524.000 KM, što je na razini odobrenog proračuna iz prethodne godine. U okviru odobrenog proračuna, predviđena su i sredstva u iznosu od 504.000 KM za program posebne namjene - Nastavak borbe protiv bruceloze u Bosni i Hercegovini. S obzirom na to kako je navedeni Zakon usvojen tek koncem 2019. godine, Ured se tijekom godine financirao na temelju četiri odluke Vijeća ministara BiH o privremenom financiranju institucija BiH.

Ured je raspolagao i prenesenim sredstvima iz 2018. godine na temelju novčanih donacija, u ukupnom iznosu od 1.258.901 KM. Dakle, Ured je ukupno raspolagao sredstvima u iznosu od 6.782.901 KM.

Ured je, sukladno Instrukciji o prestrukturiranju rashoda proračunskih korisnika za 2019. godinu i Odluci o prestrukturiranju rashoda Ministarstva financija i trezora BiH, prestrukturirao odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 248.000 KM. S obzirom na okolnosti i uvjete poslovanja u vrijeme privremenog financiranja, izvršeno prestrukturiranje odobrenih sredstava za rashode ocijenjeno je kao opravdano.

Ured je utvrdio Program rada za 2019. godinu i dostavio ga Vijeću ministara BiH koje ga je usvojilo u okviru Godišnjeg programa rada Vijeća ministara BiH. Izvješće o radu za 2019. godinu je 12.02.2020. godine, putem Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, upućeno Vijeću ministara BiH na razmatranje.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 84/19

5. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Ured je sačinio Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za razdoblje 01.01.-31.12.2019. godine i dostavio ga nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima. Godišnje izvješće je sačinjeno sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Instrukciji za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju Proračuna proračunskih korisnika, izuzev obrazloženja o stanju stalnih sredstava u obliku stvari i prava nakon provedenog popisa u tekstualnom dijelu izvješća.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2019. godine, ukupno ostvareni rashodi Ureda iskazani su u iznosu od 5.419.018 KM, odnosno 80% u odnosu na raspoloživa sredstava.

Financijski značajniji rashodi odnose se na: bruto plaće i naknade plaća (1.973.756 KM), ugovorene usluge (1.523.062 KM), naknade troškova uposlenih (336.732 KM), troškove materijala (227.711 KM) i unajmljivanje imovine i opreme (91.656 KM).

Tijekom godine bruto plaće i naknade su isplaćene sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH za prosječan broj od 78 uposlenih.

Troškovi materijala najvećim dijelom se odnose na troškove nabave pasoških knjižica (56.110 KM), ušnih markica (51.351 KM) i laboratorijskog materijala (39.663 KM).

Od ukupnih izdataka za ugovorene usluge, financijski značajniji troškovi se odnose na medicinske i laboratorijske usluge (857.701 KM), usluge za suzbijanje zaraznih bolesti (451.990 KM) i neto izdatke po osnovu ugovora o djelu (119.251 KM).

Rashodi za unajmljivanje imovine i opreme odnose se na unajmljivanje prostora i zgrada u iznosu od 64.072 KM, unajmljivanje skladišnog prostora (19.783 KM) te na unajmljivanje parking prostora (7.800 KM). Troškovi zakupa prostora se najvećim dijelom odnose na zakup prostora u Banjoj Luci u kojem je smještena Agencija za označavanje životinja. Predmet ugovora o zakupu s fizičkom osobom je zakup 275,73 m² poslovnog prostora za koji se plaća zakupnina od 4.258 KM i 426 KM poreza na prihod od imovine, kao i skladišnog prostora od 113,51 m² za koji se plaća zakupnina od 1.135 KM i 114 poreza na prihod od imovine. Dakle, Ured godišnje za usluge zakupa fizičkoj osobi, bez poreza, plaća 64.721 KM.

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

5.1.1 Ugovori o djelu

Usprkos višegodišnjim preporukama Ureda za reviziju da se preispita opravdanost angažiranja osoba putem ugovoru o djelu za poslove stalnog karaktera, Ured tijekom 2019. godine nije poduzeo nikakve aktivnosti radi racionalizacije ovih rashoda. I dalje se angažira značajan broj osoba za obavljanje poslova koji su sistematizirani, odnosno predviđeni Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu ili nisu sistematizirani, ali su stalnog karaktera i radi se o poslovima iz nadležnosti Ureda. Procedura izrade novog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, koja traje godinama, još uvijek nije okončana, a postojeći Pravilnik nije usklađen sa stvarnim potrebama Ureda.

Za ove namjene je s 31.12.2019. godine utrošeno ukupno 160.951 KM, od čega se 119.251 KM odnosi na sredstva iz proračuna, a ostatak na sredstva iz donacija. Po ovom osnovu ukupno je angažirano 29 osoba. Od tog broja, za obavljanje poslova čišćenja na graničnim prijelazima angažirano je devet osoba za što je utrošeno ukupno 30.000 KM. Na poslovima iz nadležnosti Ureda kao što su administracija i održavanje baze podataka, kontrola ušnih markica, kontrola faktura i dokumentacije za unos u ISFU sustav, provođenje procedura javnih nabava, kontrola obrazaca i slično, angažirano je ukupno 14 osoba na dulje vremensko razdoblje, od čega osam osoba čitavu godinu. Za ove angažmane utrošeno je ukupno 127.484 KM. Ostale osobe angažirane su povremeno za obavljanje drugih poslova koji nisu vezani za opise poslova radnih mjesta, a za koje je ukupno isplaćeno 3.467 KM.

I dalje smo mišljenja kako je praksa angažiranja osoba putem ugovora o djelu netransparentna i neprihvatljiva za javni sektor, posebice kad se radi o angažmanu na dulje vremensko razdoblje na poslovima koji imaju karakter radnog odnosa. Ovakav angažman bi, eventualno, bio opravdan u izuzetnim slučajevima i to za poslove koji se javljaju povremeno.

PREPORUKA 3

Ured bi trebao angažirati osoblje putem ugovora o djelu samo u iznimnim situacijama i to za poslove koji nisu predviđeni sistematizacijom radnih mjesta i nemaju karakter radnog odnosa.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi u 2019. godini iznose 8.118.628 KM, a odnose se na prihode od izvršenih veterinarskih pregleda na graničnim prijelazima (7.158.096 KM), prihode od izdanih veterinarsko-zdravstvenih rješenja (421.908 KM), prihode od obrade i izdavanja veterinarskih certifikata (410.656 KM), donacije (106.520 KM) te ostale prihode (21.448 KM).

Naplata prihoda vrši se sukladno Pravilniku o uvjetima uvoza i provoza živih životinja, sirovina, proizvoda i nusproizvoda životinjskog podrijetla, veterinarskih lijekova i hrane za životinje u BiH, Odluci o visini naknade za obvezne veterinarsko-zdravstvene preglede u prometu preko granice BiH, Odluci o visini naknade za izdavanje certifikata te Naredbi o uplatnim računima za administrativne pristojbe. Naplata prihoda se vrši prije izdavanja rješenja i veterinarskih certifikata jer su korisnici dužni uz zahtjev za izdavanje istih priložiti i propisane uplatnice. Tijekom godine vrši se usuglašavanje evidentiranih prihoda u Glavnoj knjizi s podacima iz informacijskog sustava za kontrolu, praćenje i evidentiranje uvoznih, izvoznih i provoznih pošiljki animalnog podrijetla (VIS sustav).

5.3 Bilanca stanja

Ukupna aktiva Ureda na 31.12.2019. godine iznosila je 1.460.146 KM, a sastoji se od kratkoročnih potraživanja (110.331 KM) i neotpisane vrijednosti stalnih sredstava (1.349.815 KM). Kratkoročna potraživanja se najvećim dijelom (108.263 KM) odnose na potraživanja za povrat PDV-a temeljem novčanih donacija.

Pasiva Ureda iskazana je u zbrojnom iznosu od 2.133.886 KM, a čine je kratkoročne tekuće obveze (567.568 KM), obveze prema uposlenim za plaće i naknade (216.503 KM) i izvori

sredstava (1.349.815 KM). Obveze prema uposlenim odnose se na obveze za bruto plaće i naknade za prosinac 2019. godine koje su izmirene početkom 2020. godine. Kratkoročne tekuće obveze se najvećim dijelom odnose na obveze prema dobavljačima.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

5.3.1 Popis sredstava i obveza

Na temelju odluke Ureda o vršenju popisa i formiranju povjerenstava za popis od 11.12.2019. godine, izvršen je popis stalnih sredstava, sitnog inventara i obrazaca na graničnim prijelazima, obveza i potraživanja, izdanih i naplaćenih certifikata, ušnih markica za označavanje životinja, izdanih i naplaćenih rješenja te laboratorijskog i ostalog materijala na 31.12.2019. godine.

Iako je spomenutom Odlukom utvrđeno kako će Središnje popisno povjerenstvo sačiniti zbrojno izvješće i dostaviti ga direktoru na usvajanje najkasnije do 15.02.2020. godine, izvješće je sačinjeno tek 12.03.2020. godine. Odluka o usvajanju izvješća Središnjeg popisnog povjerenstva o izvršenom popisu stanja imovine i obveza na 31.12.2019. godine donesena je tek 25.05.2020. godine. Popisna povjerenstva u svojim izvješćima su predložila za rashodovanje određena materijalna sredstva. Međutim, s obzirom na to kako izvješće nije usvojeno blagovremeno, nisu izvršena odgovarajuća knjiženja u tekućoj godini. Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH utvrđena je obveza svođenja knjigovodstvenog stanja na stvarno stanje utvrđeno popisom.

PREPORUKA 4

Ured treba godišnji popis obavljati sukladno Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH i Naputku o popisu imovine i obveza proračunskih korisnika institucija Bosne i Hercegovine na kraju proračunske godine te na vrijeme okončati radnje vezane za popis sredstava, potraživanja i obveza.

5.4 Pregled dinamike upošljavanja

Prema pregledu dinamike upošljavanja u razdoblju od 01.01. do 31.12.2019. godine, u Uredu je planirano 80 uposlenih. Ured je 31.12.2019. godine imao ukupno 79 uposlenih od kojih je jedna osoba uposlena na određeno vrijeme.

U prosincu 2019. godine su, nakon provedenog javnog oglasa, u stalni radni odnos primljena dva državna službenika i to stručni savjetnik informatički menadžer i viši stručni suradnik za međunarodne odnose. Jedna državna službenica je tijekom godine bila angažirana na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci, uz suglasnost Agencije za državnu službu BiH (ista osoba je nakon natječajne procedure primljena u stalni radni odnos), dok je jedna državna službenica primljena na tri mjeseca do povratka uposlene sa neplaćenog odsustva. Dva državna službenika su zbog potrebe posla interno raspoređena na druga radna mjesta s istim platnim koeficijentom. Ured je tijekom godine napustilo ukupno pet osoba po različitim osnovama (smrt, umirovljenje, istupanje iz službe).

Također, Ured je tijekom 2019. godine ocjenjivao državne službenike, a izvješća o provedenom ocjenjivanju je dostavljao Agenciji za državnu službu BiH.

6. JAVNE NABAVE

Ured je u studenom donio Plan javnih nabava za 2019. godinu te izmjenu Plana nabava u prosincu 2019. godine. Za svaki postupak javne nabave, formirano je povjerenstvo koje provodi postupke javnih nabava.

Prema prezentiranim podacima, Ured je u 2019. godini proveo 14 postupaka javnih nabava iz tekućih izdataka (šest otvorenih i osam konkurentskih postupaka) te određeni broj izravnih sporazuma. Nakon prethodno provedenih postupka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 699.098 KM. Financijski značajniji postupci javnih nabava odnose se na nabavu vakcinalnih i identifikacijskih ušnih markica za vakcinaciju malih preživara (198.540 KM), nabavu laboratorijskih usluga za analizu rezidua veterinarskih lijekova i kontaminanata (257.750 KM), nabavu laboratorijskih usluga monitoringa virusnih bolesti riba i monitoringa avijarne influence kod peradi i divljih ptica (79.210 KM), nabavu usluga laboratorijske dijagnostike za provođenje postvakcinalnog monitoringa bruceloze kod malih preživara (50.000 KM) i nabavu tiskanog materijala (84.711 KM).

Predmetom revizije bile su određene, financijski značajnije i, prema profesionalnoj prosudbi revizora, rizičnije procedure javnih nabava. Za testirane procedure javnih nabava nisu uočeni značajniji nedostaci.

7. OSTALO

7.1 Novčane donacije

Ured je u 2019. godini raspolagao sredstvima koja potječu iz donacija u ukupnom iznosu od 1.258.901 KM. Za praćenje realizacije ovih projekata uspostavljeni su zasebni projektni kodovi u ISFU sustavu, a evidentirana su tri projekta. Sredstva su realizirana sukladno definiranim odredbama zaključenih ugovora s donatorima i internim pravilima i procedurama Ureda. Ukupna realizacija doniranih sredstava u 2019. godini iznosila je 1.018.249 KM, a neutrošena sredstva u iznosu od 240.652 KM su prenesena u 2020. godinu.

Financijski najznačajniji projekt je „Jačanje izvoznog potencijala i poboljšanje konkurentnosti BiH poljoprivrednih proizvođača“, a koji je financirala Švedska agencija za međunarodnu suradnju i razvoj (SIDA). Radi se o projektu provođenja programa nastavka borbe protiv bruceloze malih preživara. Temeljem ovog projekta Ured je u 2019. godini raspolagao s 1.174.082 KM. U tekućoj godini utrošeno je 1.006.627 KM, a ostatak sredstava u iznosu 167.455 KM prenesen je u 2020. godinu.

Ured je 24.12.2019. godine dostavio SIDA-i izvješće, a nakon toga u travnju 2020. godine, s obzirom na nastalu situaciju po pitanju pandemije COVID-19 zahtjev za produljenje trajanja projekta do 31.12.2020. godine. Zahtjev je donator odobrio putem e-maila, kao i korištenje preostalih sredstava za potrebe provođenja projektnih aktivnosti.

7.2 IT sustav

Informacijski sustav Ureda i Agencije za označavanje životinja je kompleksan i sastoji se od četiri bitna sustava: sustav za kontrolu, praćenje i evidentiranje uvoznih, izvoznih i provoznih pošiljki animalnog podrijetla na graničnim prijelazima (VIS), sustav za praćenje bolesti životinja (ADNAOMIS), sustav za identifikaciju i kontrolu kretanja životinja (AIMCS) i informacijski sustav u sjedištu Ureda u sklopu kojeg je i DMS sustav (sustav za upravljanje dokumentima). Revizijom informacijskog sustava sagledano je stanje u odnosu na prethodna izvješća i dane preporuke.

Korištenjem konzultantskih usluga izrađena je tehnička specifikacija za nabavu novog VIS sustava te je provedena njegova nabava i implementacija. VIS sustav je u produkciji od druge polovice 2017. godine čime je okončana prva faza projekta. Podaci u VIS sustav su migrirani i integrirani. Spomenuti sustav koriste granični veterinarski inspektori. U planu je druga faza kroz koju bi se izvršila nadogradnja ovog sustava, međutim, nadogradnja još uvijek nije izvršena. Ispitane su mogućnosti migracija spomenutog sustava na Microsoft Cloud platformu kroz postojeći ESA ugovor, odnosno kroz Premier Support usluge. U proteklom razdoblju nije vršena migracija na Microsoft Cloud zbog nedefiniranog prava vlasništva nad prikupljenim podacima koji se nalaze u VIS bazi.

Zbog neusvajanja proračuna, Ured nije mogao provesti nabavu koja se odnosi na prilagođavanje te stoga ADNAOMIS sustav još uvijek nije prilagođen kako bi mogao prikupljati podatke od AIMCS sustava putem web servisa, odnosno nije ostvareno povezivanje AIMCS s ADNAOMIS sustavom. Prethodno je uspostavljen komunikacijski kanal kao preduvjet za implementaciju web servisa i povezivanje AIMCS i ADNAOMIS sustava.

PREPORUKA 5

Neophodno je završiti potrebno prilagođavanje kako bi ADNAOMIS sustav mogao preuzimati podatke od AIMCS sustava.

AIMCS sustav posjeduje implementiran podsustav za popis domaćih životinja. Spomenuti podsustav ima implementirane funkcionalnosti georeferenciranja imanja korištenjem GPS-a (Global Positioning System - sustav globalnog pozicioniranja) pametnih telefona. Nije planirano korištenje postojećih PDA (Personal Digital Assistant) uređaja zbog njihove zastarjelosti. Trenutačno se koristi dio aplikacije za goveda, ali još uvijek ne i dio aplikacije za ovce, koze i svinje. Da bi se implementirane funkcionalnosti koristile, neophodno je provesti nulti popis životinja.

Prethodno su provedene aktivnosti u smislu omogućavanja kontinuiteta dobivanja podataka kako bi se počeli koristiti i dijelovi aplikacije koji se trenutačno ne koriste. Usvojen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o označavanju životinja u BiH. Za provođenje nultog popisa još uvijek nisu osigurana potrebna proračunska sredstva pa isti nije proveden.

PREPORUKA 6

Potrebno je osigurati sredstva za provođenje nultog popisa kao preduvjeta za potpuno korištenje AIMCS sustava. Također, sugeriramo da se AIMCS sustav koristi u što većem opsegu dok se ne realizira nulti popis.

Ured je, u suradnji s Ministarstvom komunikacija i prometa BiH, iskoristio određena prava i pogodnosti iz ESA ugovora. Urađena je analiza u svezi s iskorištenjem dodatnih resursa i servisa koje nudi e-vlada te je zaključeno da trenutačno ne postoje preduvjeti da se koriste spomenuti servisi.

8. KOMENTARI

Ured je u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2019. godinu u kojima nije izrazio primjedbe na iznesene nalaze i preporuke te je stoga ovo Izvješće konačno, bez korekcija u odnosu na Nacrt Izvješća.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Danijel Jozić, viši revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Munevera Baftić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za financijsku reviziju

Anisa Jusić, revizor, v.r.

Enes Alić, revizor, v.r.

Željko Ćavar, revizor, v.r.

Nerman Velić, IT revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete financijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2019. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2019. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2019. godinu

Ured za veterinarstvo BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Procenat 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	5,349,000	0	5,349,000	4,393,772	82
Bruto plaće i naknade	2,067,000		2,067,000	1,973,756	95
Naknade troškova uposlenih	317,000	20,000	337,000	336,732	100
Putni troškovi	107,000		107,000	57,451	54
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	78,000		78,000	49,253	63
Izdaci za energiju i kom. usluge	53,000		53,000	33,294	63
Nabava materijala	634,000	-248,000	386,000	227,711	59
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	75,000		75,000	34,677	46
Unajmljivanje imovine i opreme	100,000		100,000	91,656	92
Izdaci za tekuće održavanje	115,000		115,000	56,317	49
Izdaci za osiguranje	13,000		13,000	9,864	76
Ugovorene i druge posebne usluge	1,790,000	228,000	2,018,000	1,523,062	75
2. Kapitalni izdaci	175,000	0	175,000	6,997	4
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina	105,000		105,000		0
Nabava opreme	70,000		70,000	6,997	10
Nabava ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i invest.održavanje			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Proračun-neposredna potrošnja(1+2+3)	5,524,000	0	5,524,000	4,400,769	80
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	1,258,901	1,018,249	81
Jačanje izvoznog potencijala i poboljšanje konkurentnosti BiH poljoprivrednih proizvođača			1,174,082	1,006,627	
Poboljšanje kontrola zdravlja životinja i nusproizvoda životinjskog podrijetla u BiH			79,622	11,122	
Jačanje upravljanja zdravljem akvakulture u BiH			5,197	500	10
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
8. Ukupno (4+5+6+7)	5,524,000	0	6,782,901	5,419,018	80

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 04.03.2020. godine.

Direktor:
Ljubomir Kalaba

Bilanca stanja na 31.12.2019. godine

Ured za veterinarstvo BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2019.	31.12.2018.	Procent 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	110,331	700	15,762
Novčana sredstva			
Kratkoročna potraživanja	110,331	700	15,762
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	1,349,815	1,698,567	79
Stalna sredstva	5,681,409	5,831,765	97
Ispravka vrijednosti	4,331,595	4,133,198	105
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	1,349,815	1,698,567	79
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	1,460,146	1,699,267	86

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	784,072	634,099	124
Kratkoročne tekuće obveze	567,568	430,616	132
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	216,504	203,484	106
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja			
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	1,349,815	1,698,567	79
Izvori sredstava	1,349,815	1,698,567	79
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	2,133,887	2,332,666	91
------------------------------	------------------	------------------	-----------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 04.03.2020. godine.

Direktor:
Ljubomir Kalaba

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ured) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2019. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015.). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2019. (Službeni glasnik BiH, 84/19) i pratećim nalogima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Ureda.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 19.05.2020.

Direktor:

Ljubomir Kalaba